

Krst Ježiša - Hall: (*Matúš 3,13-17; Marek 1,9-11; Lukáš 3,21-22; Ján 1,29-34*); Kristus bol pokrstený na rieke Jordán *Jánom Krstiteľom*, ktorý tam vtedy krstil ľud: „Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody, a hľa, otvorili sa nebesá a videl Ducha Božieho, ktorý zostupoval ako holubička a prichádzal na Neho. A hľa z neba bolo počuť hlas: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo“ (pozri *Syn Boží*); táto téma sa vyskytuje v kresťanskom umení všetkých čias, počínajúc rímskym *katakombovým maliarstvom* v 3.st.; v raných zobrazeniach bolo zvyčajne vidieť *Spasiteľa* polonahého a celkom, až na hlavu a ramená, ponoreného do vody (krst ponorením – *immersio*); *Jordán* bol zobrazený antickým spôsobom ako riečny boh so svojou *urnou*, z ktorej vyteká voda; riečny boh niekedy drží Kristove oblečenie; v období *renesancie* sa v talianskom aj severskom maliarstve presadilo zobrazenie Krista stojaceho po členky v rieke s pásom látky obtočeným okolo bedier; Ján Krstiteľ je na brehu a leje mu vodu na hlavu (krst poliatím – *infusio*); na náprotivnom brehu, na vyváženie kompozície, sú zvyčajne dvaja alebo traja anjeli, ktorí držia oblek (preberajú tak úlohu riečneho boha); nad hlavou Krista sa vznáša *holubica* ako symbol *Ducha svätého* a nad ním žehnajúca postava *Boha Otca* (hlava a ramená alebo niekedy len ruky; pozri *ruka Božia/Dextra Dei*); tieto znaky sú spoločné značnému počtu zobrazení tejto témy až do druhej poloviny 16.st., aj keď jestvujú značné obmeny v detailoch; nádoba v Jánovej ruke je plytká miska alebo *mušľa* alebo, oveľa častejšie v severskom umení, sa užíva iba krčah alebo zovretá *dlaň*; krajina, najmä v *holandskom* maliarstve, niekedy nadobúda vlastný význam, stojí tak na počiatku *krajinomalby*; je vidieť zákruty rieky diaľky medzi severskými lesmi a poľami; Marek vypráva, ako k Jánovi prichádzala celá *judská* krajina a všetci jeruzalemskí sa nechávali pokrstiť; to je zobrazované niekoľkými vyzlečenými postavami v pozadí alebo, najmä v *barokovom* maliarstve, davovými zvlnenými scénami, v ktorých je Kristova postava iba jednou z mnohých; treba si aj všimnúť vzájomných postojov Krista a Jána Krstiteľa; Jánove pokorné pokľaknutie odráža jeho slová: „Ja by som mal byť pokrstený od teba“; naproti tomu sa v *protireformačnom* umení vyskytuje oveľa častejšie kľačiaci Spasiteľ; tento spôsob zobrazovania je zrejme odvodený od kresťanských mystikov 16.-17.st., ktorí zdôrazňovali Kristovu *pokoru*, príkladne doloženú jeho podrobením sa očistnému obradu, hoci bol bez hriechu; obrazy krstu Pána boli cirkvou objednávané pre *baptistériá* a chrámy zasvätené Jánovi Krstiteľovi, ale tiež *donátormi* toho istého mena (Ján Baptista); kľačiaci donátor nie je v takýchto dielach nezvyčajnou postavou (pozri *instančný portrét*); pozri *Stredoeurópsky maliar z konca 18.storočia*

http://it.wikipedia.org/wiki/Consustanzialit%C3%A0#Dichiarazione_dell.27homoo.C3.B9sios
http://it.wikipedia.org/wiki/Arte_anglosassone
<http://www.wikipaintings.org/en/henryk-siemiradzki/the-sketch-of-christian-dirce>
http://en.wikipedia.org/wiki/Master_E._S._
<http://www.wikiart.org/en/tag/baptism-of-jesus-christ>

Krst Krista (mozaika, San Vitale, Ravenna, 6.st.)

Krst Ježiša (Codex Egbert, 980-993)

Krst Krista (Evanjeliár Hidty, 1005-1025)

19. Folio 25: Baptism.

Krst Krista (Benedictional Aethelwold, 975-980)

Iniciála Y. Krst Krista (Beatus Girona, 2.pol. 10.st.)

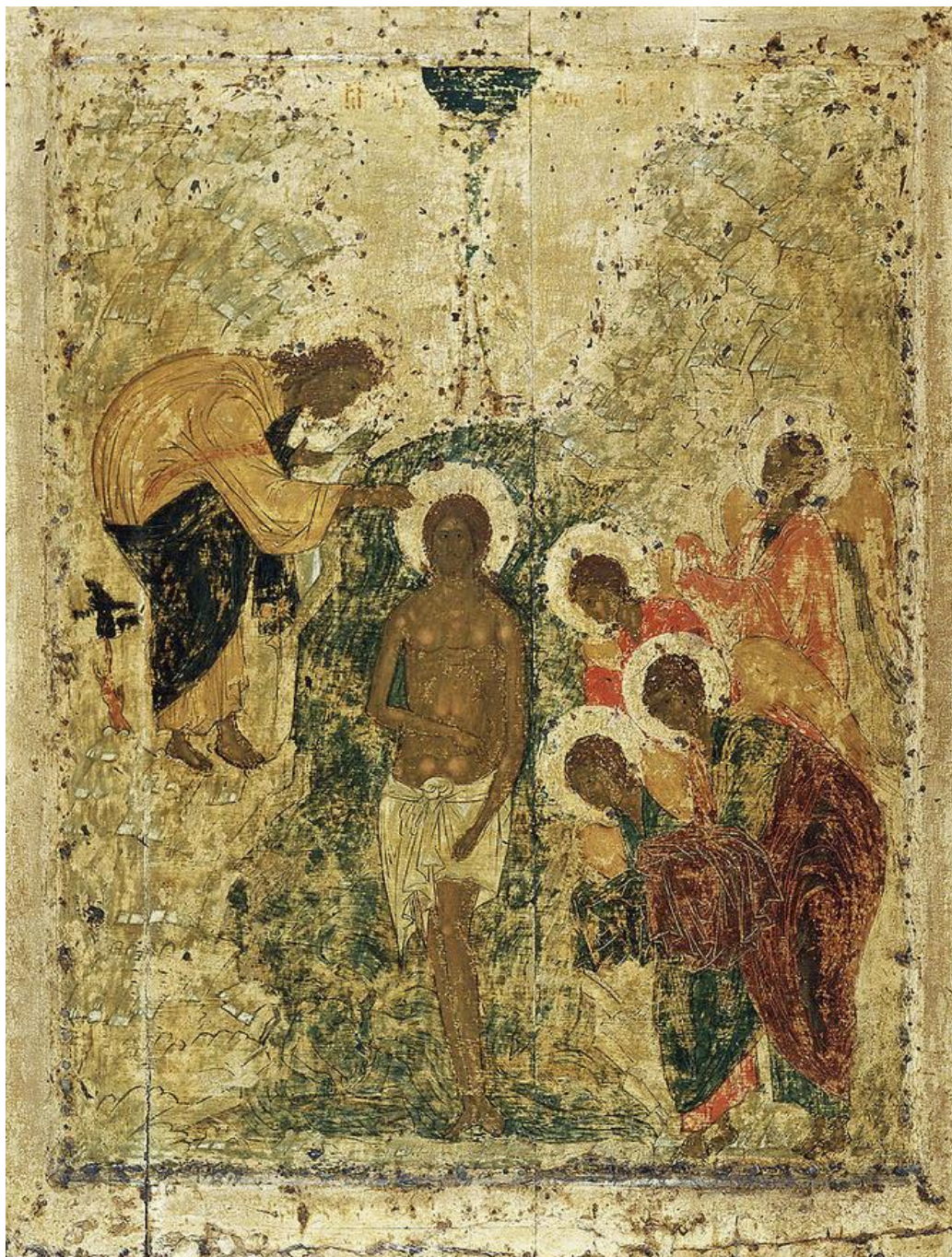
Krst (Žaltár zo St. Albans, 1125-1145)

Krst (Winchesterský žaltár, 1150)

Krst Krista (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

A. Rublev: Krst Pána (1405)

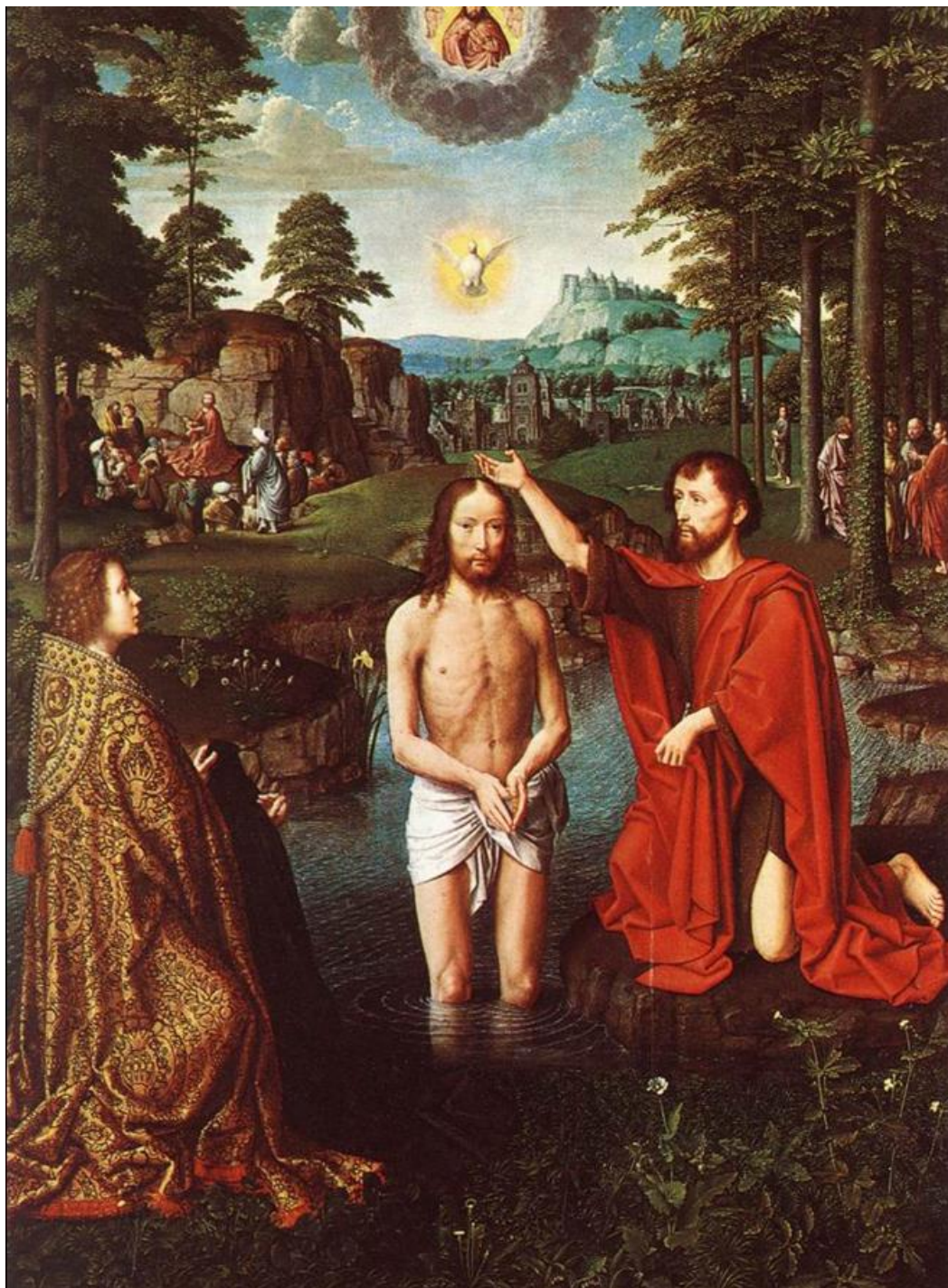
M. Wolgemut, W. Pleydenwurf, H. Schedel: Krst Ježiš (kolorovaný drevorez, Norimberská kronika, 1493)

Majster ES: Krst Krista (1450)

Autor neuvedený: Krst Ježiša (stredoveká maľba)

G. David: Krst Ježiša (Weltlandschaft, centrálny panel triptychu Jeana des Trompes, 1505)

P. Perugino: Krst Krista (freska v Sixtínskej kaplnke, 1481-1483)

Cima da Conegliano: Krst Krista (1493-1494)

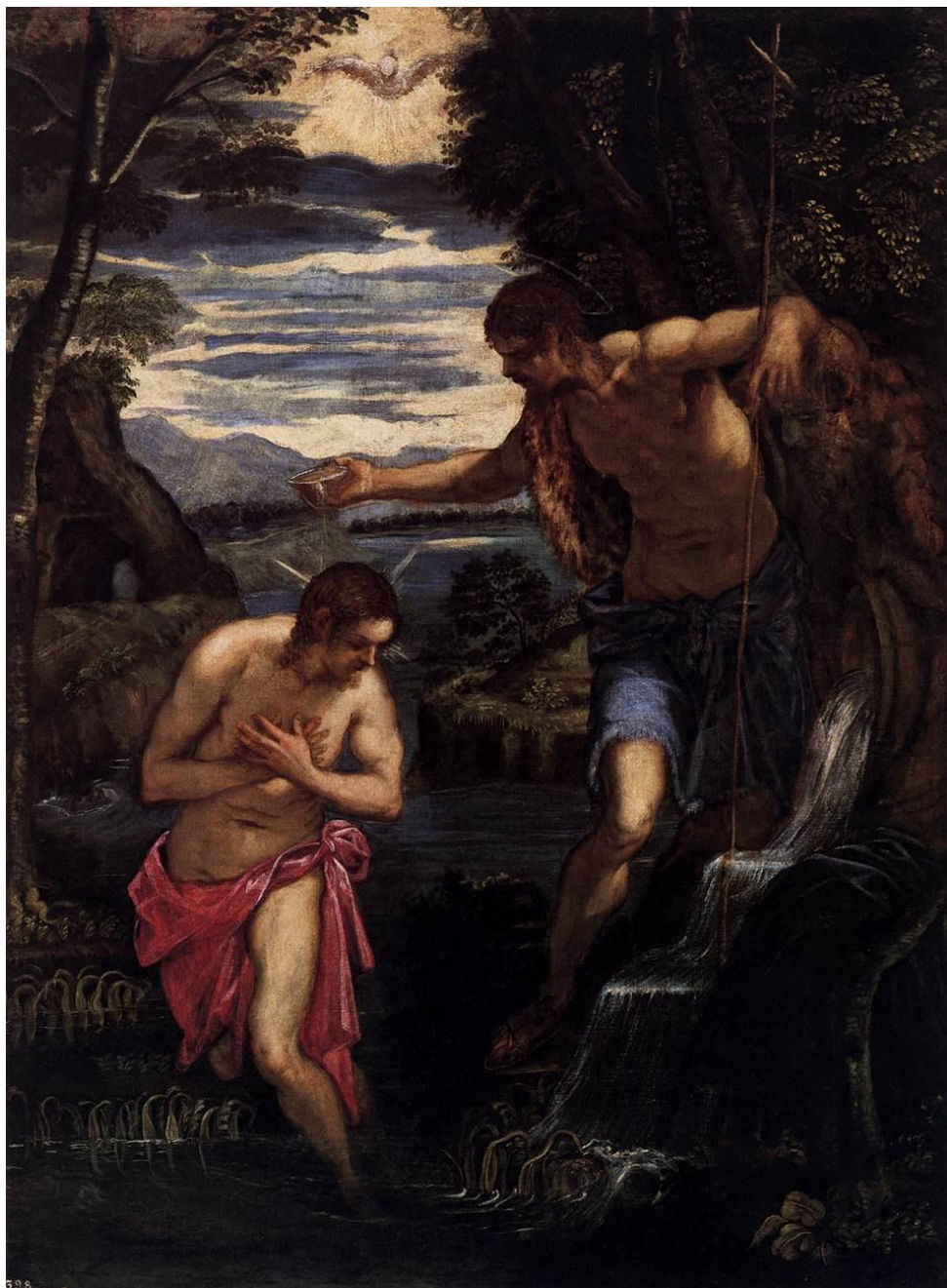
J. van Eyck: Krst v rieke Jordán (1425)

B. Zeitblom: Krst Ježiša (1495-1500)

J. F. De Navarrete: Krst Ježiša (1567)

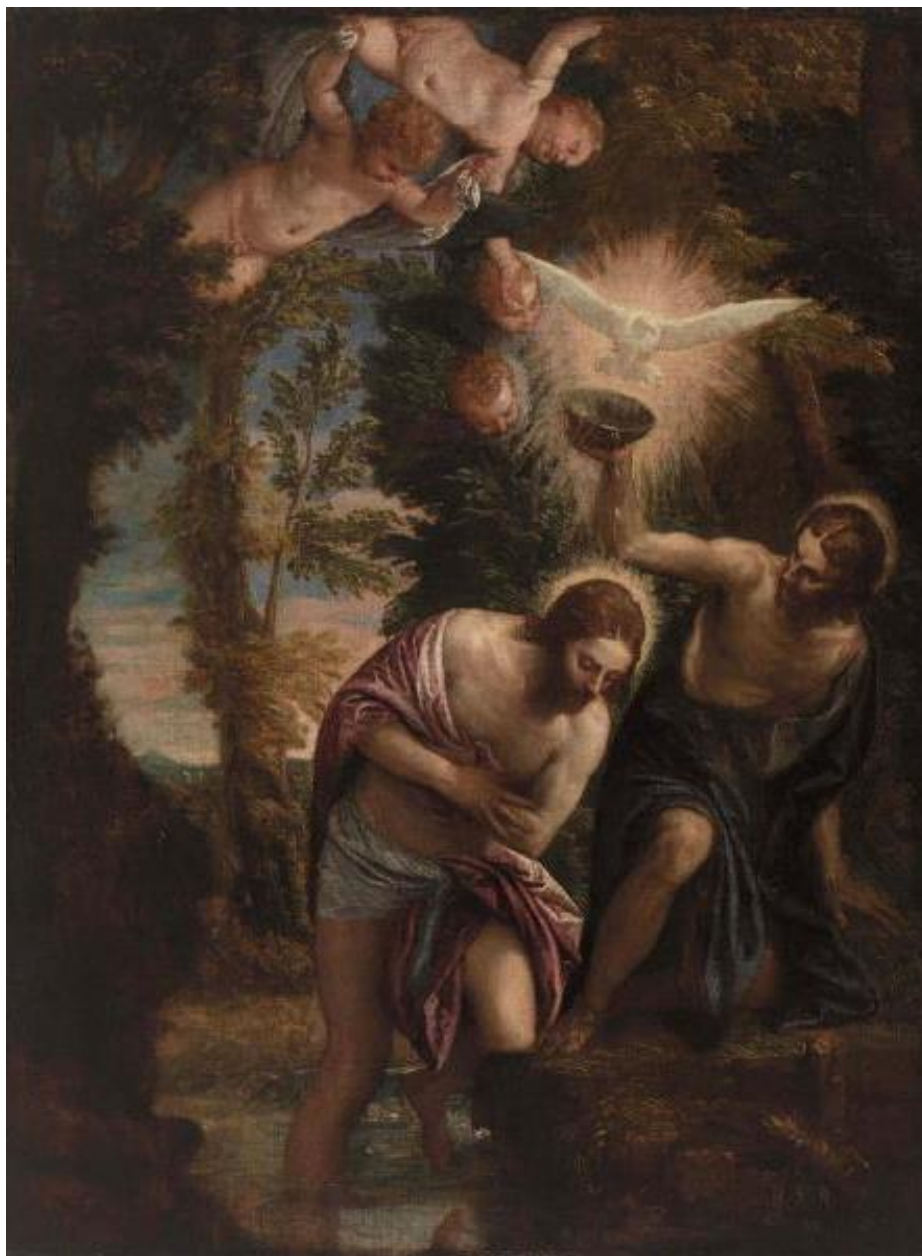
J. Tintoreto: Krst Krista (16.st.)

P. Veronese: Krst Krista (1561)

P. Veronese a jeho ateliér: Krst Krista (16.st.)

P. Veronese: Krst Krista (pol. 16.st.)

P. Veronese: Krst Krista (pol. 16.st.)

P. Veronese: Krst a Pokušenie Krista (1580-1582)

J. van Scorel: Krst Krista (1530)

J. van Scorel: Ježišov krst v Jordáne (1550)

J. Patinir: Krst Krista (1515)

C. van Haarlem: Krst Krista (1588)

A. Carracci: Krst Krista (16.st.)

L. van Leyden: Kristov krst (rytina, 16.st.)

H. Brosamer: Krst Krista (drevoryt z Lutherovho Katechizmu pre farárov a kazateľov, 1550)

C. Robetta: Krst Krista (rytina, 1500-1520)

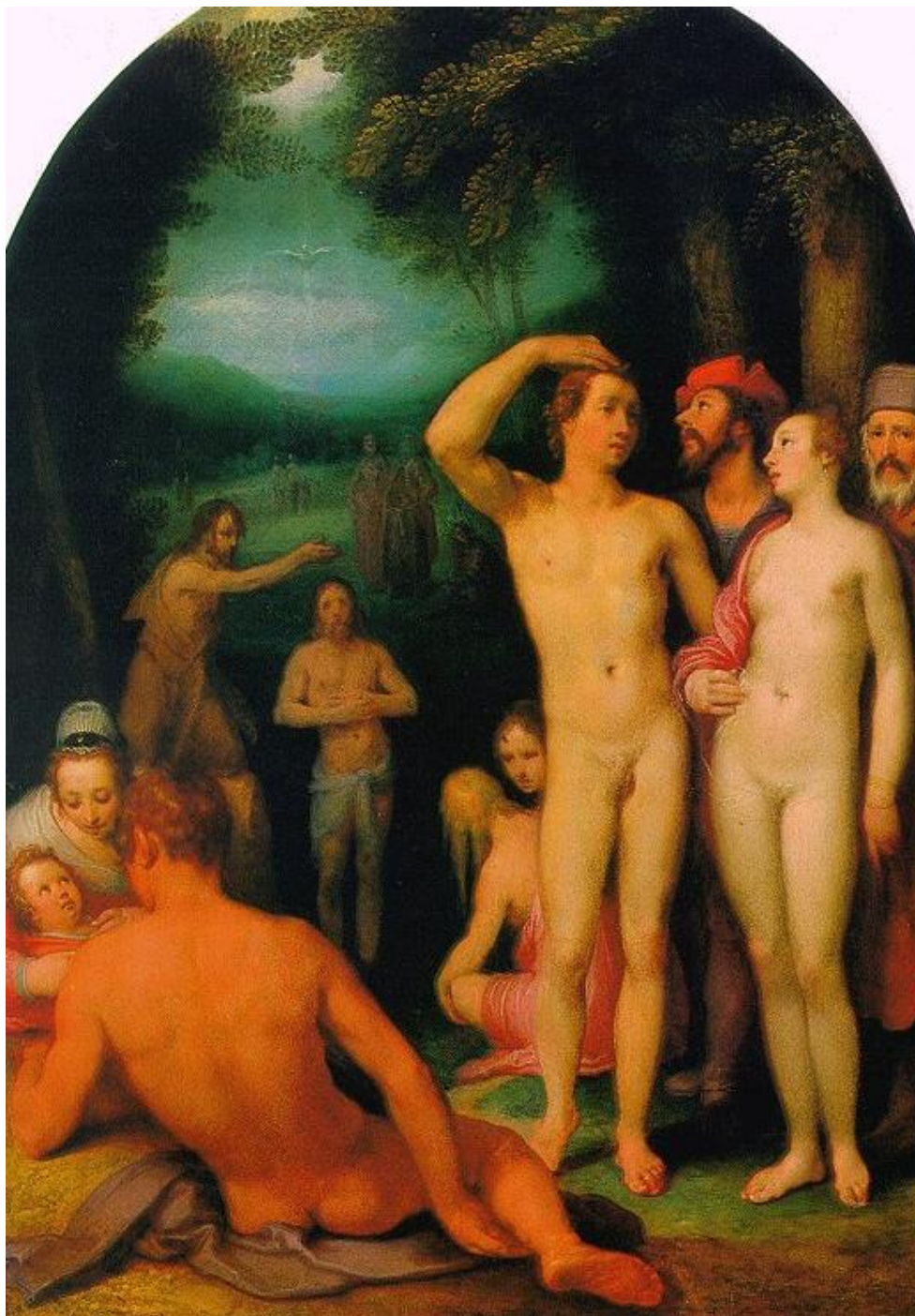
P. van Somer ml.: Krst Krista (lept, 17.st.)

Ch. van Sichem II : Krst Ježiša (drevoryt, 1657)

E. Savonanzi: Krst Krista (16.-17.st.)

C. van Haarlem: Krst Krista (16.-17.st.)

J. Brueghel I. a H. Rottenhammer (figúry): Krst Krista v Jordáne (1600)

G. C. Procaccini: Krst Krista (1612)

F. Albani: Krst Krista (1630-1635)

J. Brueghel II a okruh J. van Balen: Krst Krista (17.st.)

G. Reni: Krst Krista (1622-1623)

A. Coypel: Krst Krista (1690)

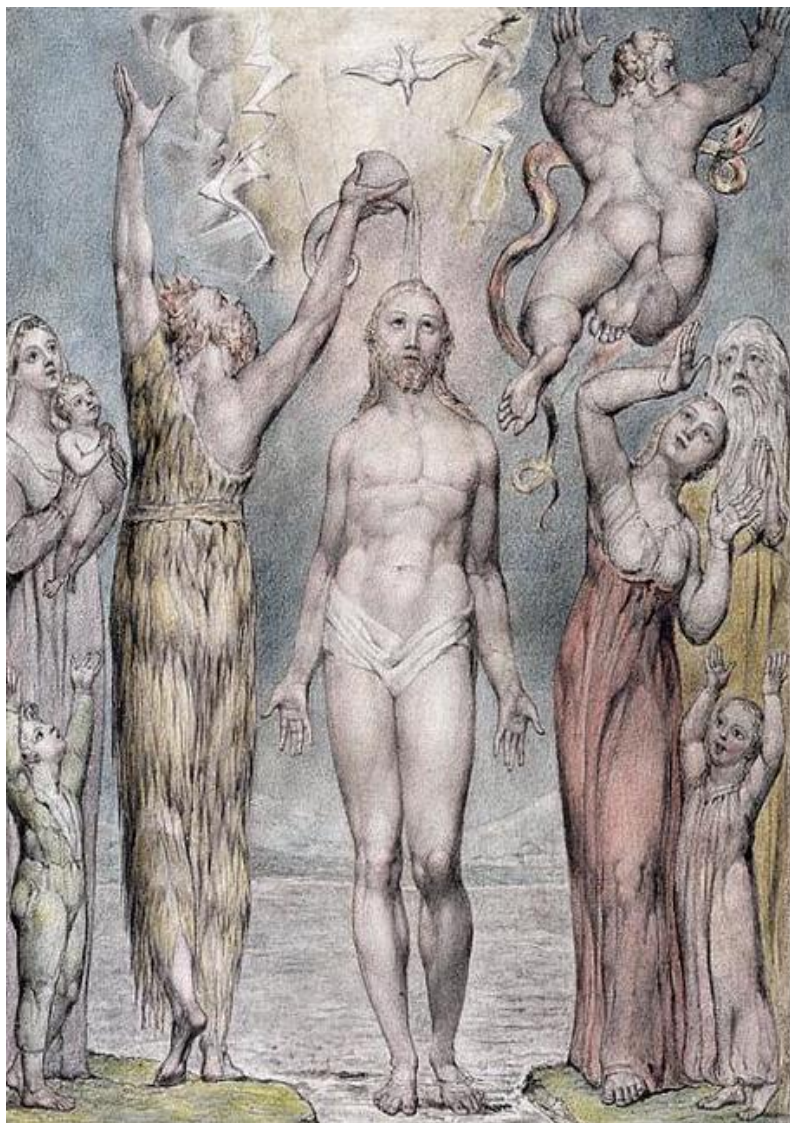
W. Panneels podľa P. P. Rubensa: Krst Krista (1630)

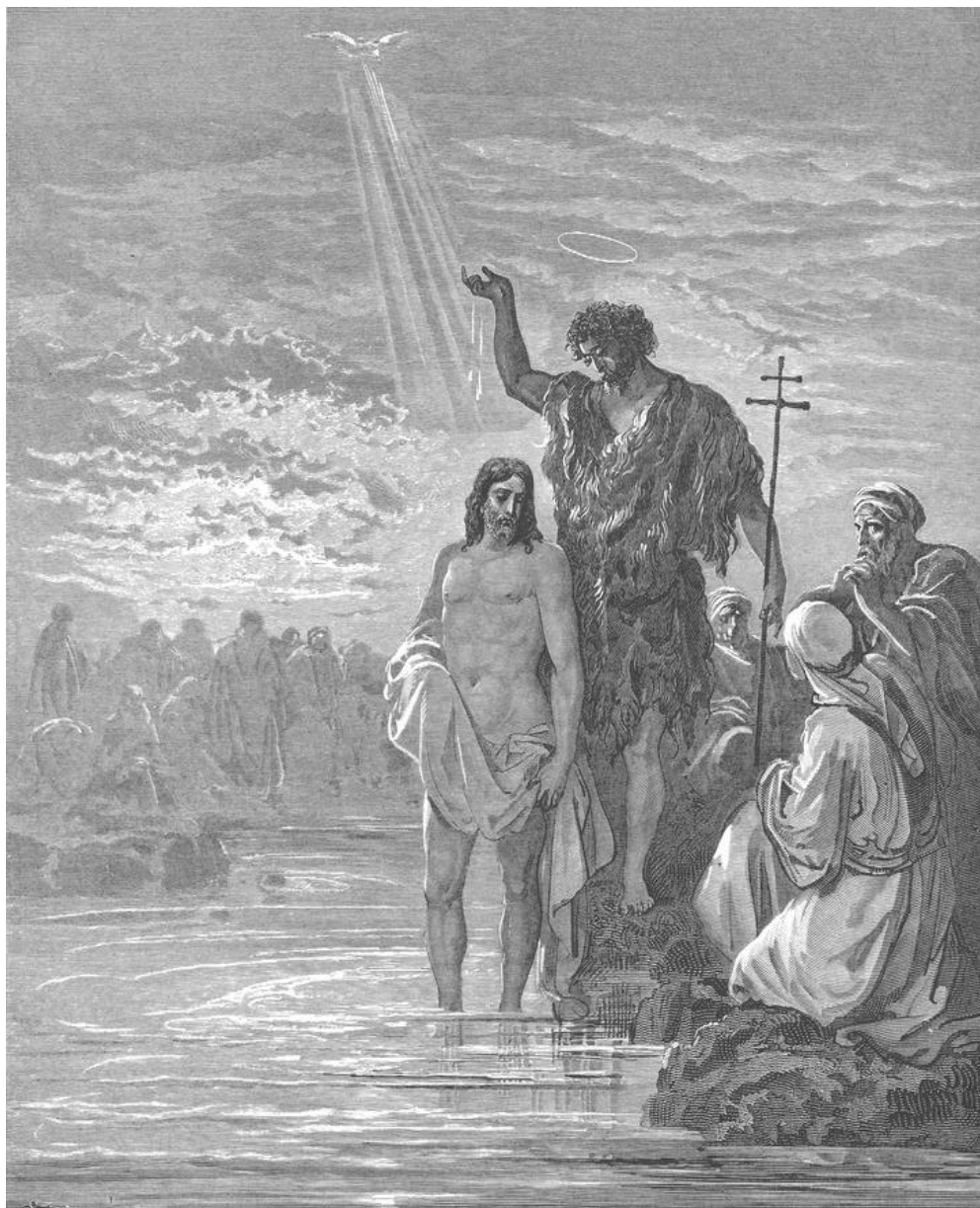
P. Brandl: Krst Krista (1715-1716)

A. de Gelder: Krst Krista (1710)

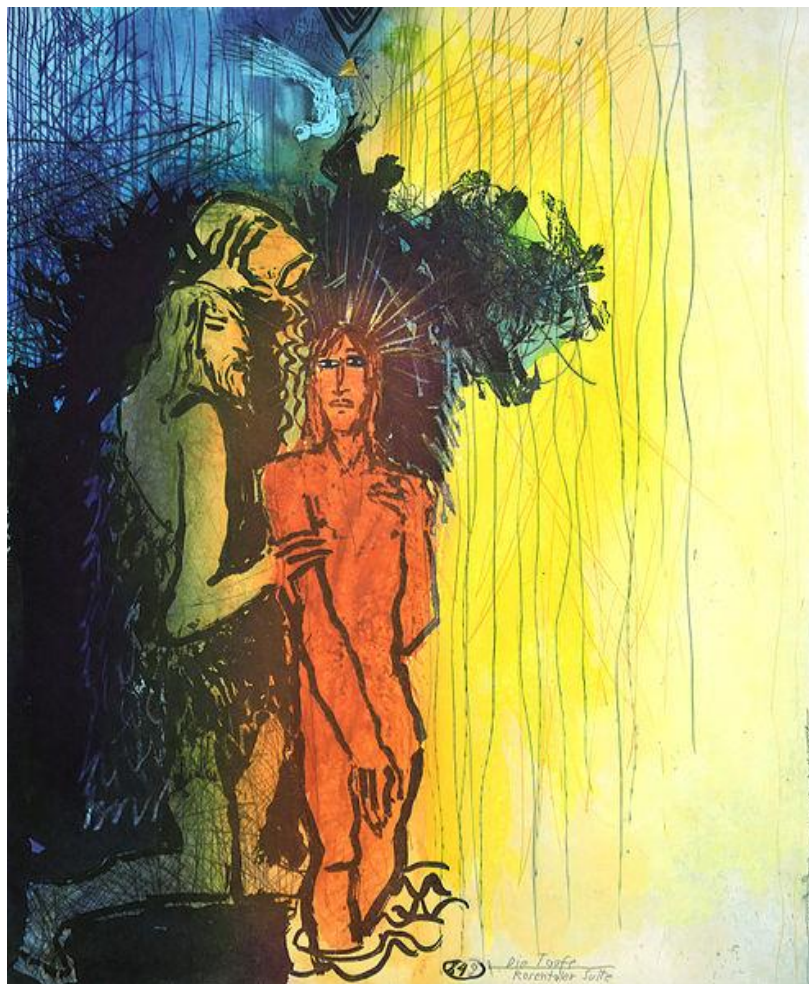
W. Blake: Krst Krista (1816-1818)

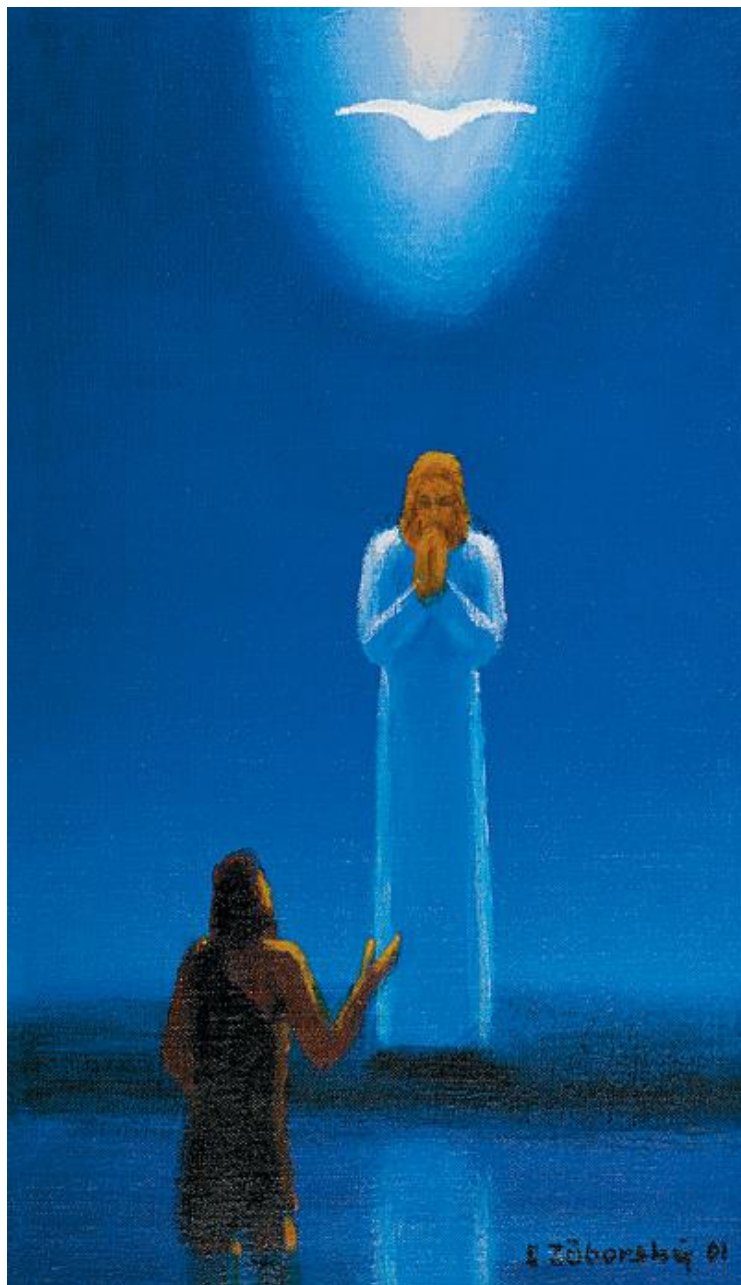
G. Doré: Krst Krista (drevoryt, 1866)

G. Rouault: Krst Krista (20.st.)

A. Holzer: Krst Ježiša Jánom Krstiteľom v Jordáne (ručne farbený lept, 1997)

L. Záborský: Kristus po krste (2001)

Krst ľudu/Krst zástupov - (*Lukáš 3,1-7*); **Ján** (Krstiteľ) chodil po celom okolí jordánskom a kázal krst pokánia na odpustenie hriechov... I hovoril zástupom, ktoré vychádzali k nemu, aby s dali pokrstiť; námet predchádzajúci Krstu Ježiša

Ján krstí zástupy (Baptisterium di San Giovanni, Florencia, 1240-1310)

krstiteľnica - 1.typ samostatne postavenej *kaplnky* používanej na *krst* alebo *krstiteľnica* vo forme *baptistéria* 2.od 11.st. kamenná, bronzová alebo drevená nádoba užívaná na krstenie (*piscina*), ktorá nahradila ranokresťanské *baptistérium*; podobala sa napr. na kotlík, pohár, miskú alebo kádinku a stála na bohato zdobenej podnoži, stĺpu, niekoľkých nohách alebo figúre alebo figúrach (pozri *karyatída*); zdobená zvyčajne biblickými alebo *apotropajnými* námetmi súvisiacimi s krstom (*Kristov krst*, *rajské rieky* apod.); vznik od 11.st. v čase, keď rímskokatolícka cirkev sa odklňala od krstu dospelého, ktorý sa konal v baptistériách ponorením celého krstenca do nádrže s vodou (*immersio*); krstiteľnice určené na krst *novorodencov* stavané vo vnútri katolíckych kostolov, zvyčajne blízko vchodu; v protestantských chrámoch boli v *chóre*; od 13.st. aj *liturgická nádoba* na *svätenú vodu*, s vrchnákom, bohato zdobená *cinárskymi* technikami, najmä plastikami a reliéfmi; pozri *ochranná hlava*, *karyatída*; *symbolsy číselné*: 8; *ryba*; *immersio*, *infusio*, sv. Zeno

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Krstite%C4%BEnica>

<https://www.google.sk/search?q=baptismal+font+in+the+temple&espv=2&biw=1854&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjpbchaKAhXGdCwKHTLSBcIQsAQIGQ&dpr=1>

<https://www.google.sk/search?q=krstite%C4%BEnica&espv=2&biw=1854&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjQ6ZeLhqKAhUBfiwKHf1cBcAQsAQIHw>

Majster San Gilles: Krst Chlodovíka v Sv. Kaplnke v Paríži (1500)

H. Burgkmair St.: Krst mladého bieleho kráľa (15.-16.st.)

B. Thorvaldsen: Anjel s krstnou misou (taliansky mramor, kostol Panny Márie v Kodani, okolo 1838)

Slovenský rezbár z 1.polovice 18.storočia: Krstiteľnica (1700-1750)

M. Schurmann: Čičmanský kostol (1930)

krstné mená - pozri *mužské mená*, *ženské mená*, *mená*

http://sk.wikipedia.org/wiki/Kateg%C3%B3ria:Krstn%C3%A9_men%C3%A1

Kršna - Krišna

krt., crt. - skratky pre *karát*